

Motion till riksdagen 2017/18:3544

av **Kent Ekeröth (SD)**

Åtgärder för effektivare återvändande

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förändrad sekretesslagstiftning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjlighet till kroppsvisitation och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om it-system som underlättar överlämnande av ärende och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjlighet för myndigheterna att utbyta information innan ett ärende överlämnas och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att införa daktningsmaskin samt möjlighet för Polismyndigheten att ta fingeravtryck och genomföra fingeravtryckssökning vid flygplatser och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om polisens tillträde till Migrationsverkets förvarlokaler och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten till förvarsbeslut vid nekad inresa och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjlighet för Polismyndigheten att vid behov genomföra fingeravtryckssökning exempelvis vid inre utlänningskontroll och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Asylprocessen i Sverige har under lång tid varit under all kritik. Bristfälliga kontroller, dålig eller ingen kommunikation mellan myndigheter och stora möjligheter till fusk och korruption. Denna situation har existerat och cementerats med de andra partiernas goda minne.

Sverigedemokraterna har genom åren presenterat en mängd förslag för att skärpa upp situationen. Med vår generella invandringspolitik hade många av problemen och

luckorna i system inte existerat. Men tittar vi mer i detalj på systemet som det är, där vi exempelvis har en så kallad asylrätt finns det ytterligare problem som behöver åtgärdas. En del av dessa problem åskådliggörs i rapporten Återvändandeuppdraget – en myndighetsövergripande försöksverksamhet för ett effektivare återvändande.

Förändrad sekretesslagstiftning och brytande av sekretessen i vissa fall

Rapporten säger följande:

Regler om sekretess för uppgifter som rör utlänningar återfinns huvudsakligen i 21 kap. 5 § samt 37 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL. Därtill kan även socialtjänstsekretess (ofta benämnd LMA-sekretess) i 26 kap. 1 § 4 stycket p. 1 OSL vara tillämplig.

Sekretess enligt dessa bestämmelser gäller som huvudregel enligt 8 kap. 1 § OSL gentemot enskilda och andra myndigheter. Sekretessreglerna innebär alltså ett förbud för myndigheter att röja en viss uppgift för andra myndigheter.

För att inte omöjliggöra det samarbete mellan myndigheter, vilket ofta är av stor betydelse inte minst för den enskildes rättssäkerhet, innehåller OSL en rad undantag från huvudregeln. Undantagen från detta förbud är främst placerade i 10 kap. OSL, men kan även finnas på andra ställen i OSL eller i annan författning.

Eftersom Migrationsverket inte har några sekretessbrytande regler som bedöms kunna tillämpas i myndighetssamverkan i det aktuella avseendet, medför OSL att samtal/information i ärenden inte får genomföras då ett beslut om överlämnande formellt inte har fattats.

Den föreslagna utredningen bör se över sekretesslagstiftningen och vid behov annan relevant lagstiftning som exempelvis dataskyddslagstiftningen.

Jag instämmer i detta. Regeringen bör snarast återkomma till riksdagen med en utredning som möjliggör långtgående förändringar i sekretesslagstiftningen där berörda myndigheter fritt och i den omfattning som krävs kan utbyta sekretessbelagd information i ärenden rörande asyl samt av- och utvisning.

Möjlighet till kroppsvisitation under hela asylprocessen

Polismyndigheten saknar mandat att genomföra kroppsvisitering när någon söker asyl inne i landet eller vid transitområde och åberopar asyl (vilket är en majoritet av alla ansökningar). Regeringen bör återkomma med ett förslag som möjliggör sådan kroppsvisitering.

Möjlighet till it-system som underlättar överlämnande av ärende

Från rapporten:

Polisen får idag ett ärende överlämnat till sig där man inte kan se vad som tidigare hänt i ärendet, såsom händelser och information som kan vara av vikt för den fortsatta handläggningen. Polisen är i dagsläget helt beroende av att Migrationsverket gör rätt bedömning vad gäller vilken information som polisen ska delges vid överlämnandet. Vidare kan en person ha olika identiteter hos olika myndigheter, vilket försvårar hanteringen av både tillståndsärendet och en framtida verkställighet. ID-problematiken påverkar också rättssystemet i en vidare mening. Personer som döms i allmän domstol och saknar identitetshandlingar registreras i den uppgivna identiteten. Ingen förfrågan sker till Migrationsverket om personen redan har ett ärende hos Migrationsverket och då eventuellt andra uppgivna

identiteter och vice versa. Polismyndigheten får inte reda på ändring av namn eller födelsetid om man inte begär ut uppgifterna i efterhand. Därmed kan en person vara dömd i Sverige i en identitet men ha en annan identitet hos Migrationsverket.

Nationella Transportenheten (NTE) anser att detta behöver åtgärdas:

. . . anser NTE att man har behov av tillgång till information i syfte att kunna genomföra bättre säkerhetsbedömningar. Det skulle kunna ske genom att ge enheten tillgång till Migrationsverkets tjänsteanteckningar avseende berörd person. I dagsläget får NTE förlita sig på Polismyndighetens säkerhetsbedömning som utförs i samband med resebeställningen som i många fall måste göras utan att något fysiskt möte mellan utlänningen och Polismyndigheten har ägt rum. Genom att NTE får tillgång till tjänsteanteckningarna kan en mer tillförlitlig säkerhetsbedömning göras redan vid bokningstillfället och personalresurserna kan dimensioneras för att säkerställa att verkställigheten kan genomföras på ett säkert sätt.

Jag instämmer i ovanstående och anser att NTE ska ges tillgång till tjänsteanteckningarna.

Utöver det bör även Polismyndigheten ges tillgång till Migrationsverkets ärendehanteringssystem Wilma. Polisen menar att ”genom att i större utsträckning låta Polismyndigheten få tillgång till beslut, tjänsteanteckningar och dokumenterade handlingar skulle Polismyndighetens arbete med att verkställa avslagsbeslut effektiviseras”.

Regeringen bör återkomma till riksdagen med ett sådant förslag.

Möjlighet för myndigheterna att utbyta information innan ett ärende överlämnas

I rapporten anføres även att ”[...] det är viktigt att myndigheterna innan ett överlämnande sker operativt får möjlighet att diskutera ärendet, även med ett utfall att ärendet inte lämnas över. Detta är inte möjligt med nuvarande lagstiftning”.

Lagstiftningen bör ändras för att möjliggöra denna sortens kommunikation mellan myndigheterna.

Möjligheten att införa daktningsmaskin samt möjlighet för Polismyndigheten att ta fingeravtryck och genomföra fingeravtryckssökning vid flygplatser

Daktningsutrustning tillhörande Migrationsverket för att kunna ta fingeravtryck på personer som ansöker om asyl vid gränsen saknas på Landvetter. Om en sådan fanns tillgänglig och Polismyndigheten skulle ges möjligheter att ta fingeravtryck på personer som ansöker om asyl skulle det underlätta både Migrationsverkets och polisens arbete. Det efterfrågas också att polisen ska kunna slå i Migrationsverkets B-fil efter beviljande av Migrationsverket.

Även detta förslag är rimligt, och regeringen ska säkerställa att daktningsutrustning finns på alla flygplatser som tar emot internationell trafik, samt att Polismyndigheten har möjlighet att ta fingeravtryck samt slå i Migrationsverkets B-fil.

Polisens tillträde till Migrationsverkets förvarslokaler

Rapporten menar att ”utifrån gällande lagstiftning och säkerhetsrutiner är bedömningen att ett eventuellt tillträde till Migrationsverkets lokaler (exklusive de avskilda lokalerna) enbart bör ske efter att en behovsprövning genomförts och denna behovsprövning bör dokumenteras”.

Jag instämmer inte. Polisen bör naturligtvis ha fullt tillträde till Migrationsverkets förvarslokaler, och i enlighet med ovan bör även den sekretess som idag föreligger luckras upp kraftigt eller tas bort.

Möjligheten till förvarsbeslut vid nekad inresa

”Att en person är uppförd på spärrlista i SISII är i sig inte ett skäl för att ta en person i förvar. Här finns ett behov av en lagförändring för att kunna ta en person i förvar när beslut om nekad inresa fattas.”

Det borde vara en självklarhet att ta personer som nekas inresa i förvar till dess att avvísning från landet kan ske. Regeringen bör snarast återkomma med ett sådant förslag till riksdagen.

Möjlighet för Polismyndigheten att vid behov genomföra fingeravtryckssökning exempelvis vid inre utlänningskontroll

Rapporten efterfrågar utredningar av möjligheterna till en rad åtgärder på området. Jag anser istället att regeringen återkommer till riksdagen med följande lagförslag:

- om att tillåta kroppsvisitering under hela skyddsprocessen samt utökade möjligheter att genomföra husrannsakan
- att i samband med inre utlänningskontroll kunna omhänderta resehandlingar och andra dokument som styrker identiteten
- att på ett mer effektivt sätt säkerställa att en utlänning uppfyller sin skyldighet att betala kostnaderna för sin verkställighetsresa i det fall kostnadsansvar är påkallat, vilket jag anser att det i princip alltid är.

Rapporten vill även ”utreda möjligheten till generell meddelandeplikt och en bestämd vistelseort bland annat i de fall den asylsökande inte samarbetar med att klarlägga sin identitet”. Jag anser dock att asylsökande som inte vill samarbeta med myndigheterna, t.ex. om ens identitet, ska nekas asyl, tas i förvar och utvisas.

Kent Ekeröth (SD)